

Finn Bro-Rasmussen, prof. emer.
Søllerød Park 7/6, 2840 Holte

Dato: 8.november 2010

ÅBENT brev til Miljøminister Karen Ellemann

Kommunekemi's miljøgodkendelse vedr. oplagring af australsk HCB-affald er vildledende udarbejdet. Den omhandler PVC og PVC-affald, mens den ikke omfatter HCB-affald m/ giftige følgestoffer, hvilket er det sagen drejer sig om.

Det bør retsligt og med opsættende virkning prøves om Århuskonventionens og Seveso-direktivets bestemmelser om adgang til oplysninger og offentlighedens medvirken, inkl. høring om beredsskabsplan for oplag af farlige stoffer er opfyldte.

Kære Karen Ellemann,

Fra det åbne samrådsmøde i folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg d. 1. november 2010 erindrer jeg spørgsmålet om Kommunekemi's Miljøgodkendelse af 27.juni 2008, der omtaler det australske HCB-affald som et "oplag af PVC-affald", hvilket du kommenterede med bemærkningen, at det kun var i overskriften, mens dokumentet indholdsmæssigt 'naturligvis' vedrørte HCB.

Dette svar var ikke korrekt. I en enkelt indledende bemærkning udtrykkes det, at affaldet består af "faste chlorerede biprodukter, bl.a. hexachlorbenzen, blandet med beton, jord, emballagerester m.v.". Herudover behandler den samlede Miljøgodkendelse udelukkende spørgsmål vedrørende PVC, PVC-affald eller evt. affald fra PVC-produktion. Dette gælder også de af Dansk Brandteknisk Institut (DBI) og Rambøll udførte oplags- og risiko-analyser, inkl. spredningsvurdering af alm. saltsyre (HCl) i tilfælde af den 'uforudsete' brand.

Dette er aldeles uden for den virkelighedens verden, som gennem 20 år har beskæftiget den australske virksomhed ICI/ORICA Australia Ltd., og de australske miljømyndigheder. Der har det drejet sig om farligheds- og risikovurderinger for spredning af kemikalier som HCB, HCBD, HCE, klorholdige opløsningsmidler som Tetra-klor kulstof, PERchlor- og TRIchlorethylen, inkl. Dioxin/furaner og evt. kviksølv. Det er alt sammen kemikalier, der stammer fra en produktionsvirksomhed, der ophørte i 1991 uden at have haft nogen forbindelse med PVC, PVC-affald, endside affald hidrørende fra en PVC-produktion. De centrale australske vurderinger, analyser og bekymringer vedrører primært stoffer som disse. De har f.eks. drejet sig om, hvorvidt børn og spædbørn i en forstad til Sydney får langvarige skader efter den 'usandsynlige brand i en lagerbygning' med HCB-affald. Eller de vedrører en brandrisiko, der "vil være til stede, når som helst og hvor som helst" HCB-affald behandles (cit. Komm.rapport, 2002), eller situationer, hvor dioxin- eller HCB-spredning – dvs. ikke saltsyre – ville repræsentere 'værst tænkelige' situation.

Disse australske beskrivelser er dermed i åbenbar modsætning til Miljøcenter Odenses – i flere sammenhænge mangelfulde – miljøgodkendelse. Der tages hverken stilling til, hvorvidt det forholdsvist fordampelige HCB – som Kommunekemi dårligt nok har erfaringer med udover 35 kg fra beslaglagt fyrværkeri i 2009 – har samme eller andre forbrændingskarakteristika end det velkendte PVC, eller hvorvidt HCE, klorholdige opløsningsmidler, HCB og/eller dioxin i det modtagne affald vil kunne spredes fra Containerplads Syd i tilfælde af

den af Brandteknisk Institut og Rambøll vurderede 'uforudsete' brand. Ej heller omtales det dioxin, der yderligere dannes – eller det eventuelt gendannede HCB - som resultat af den 'uforudsete' brand.

Set fra en teknisk-analytisk synsvinkel er det interessant, at stoffet HCB ikke alene opstår som biprodukt ved kemiske reaktioner i en opløsningsmiddel-fabrikation, og at det ikke blot ved sin egen forbrænding kan danne dioxiner, men at det i sig selv kan både nedbrydes og dannes i en forbrændingssituation. I lande som Schweiz og Tyskland er det således vurderingen, at indtil flere tons af HCB optræder som luftforurening omkring alm. kommunale forbrændingsanlæg¹.

Hvorledes vil dette udvikle sig i Nyborg? - når nu op til 6.500 tons skal oplagres? - og det over en længere periode skal indfyres i Kommunekemi's anlæg?

Når det danske Miljøgodkendelsesdokument trods disse og andre forhold omtales og vurderes ud fra opfattelsen, at det drejer sig om PVC-affald, resp. affald fra PVC-produktion, må det derfor være berettiget at spørge,

om dette kan bero på en ukyndig eller blot fejlagtig, men stædigt fastholdt videreformidling – og af hvem?

eller om der kan være tale om et forsøg på vildledende at reducere en eventuel uro omkring overdragelsen til det danske samfund af et langvarigt og brydsomt oplagrings- og destruktionsarbejde, som igennem så mange år - og fuldt berettiget – har beskæftiget ICI/ORICA Australia Ltd. med omkringliggende byområder, inkl. såvel lokale som centrale, australske myndigheder?

I sidstnævnte tilfælde skal jeg tillade mig bekræftende at nævne, at der er al grund til – som både australierne og de tyske delstatsregeringer i Nord-Rhein Westphalen og Slesvig-Holsten tidligere har gjort det - at respektere og frygte, resp. frygte konsekvenserne af enhver både kyndig og ukyndig omgang med kemikaliet HCB, således som det er omtalt ovenfor, og som det historisk har vist sig gennem f.eks. følgende:

1) I årene 1955-59 var HCB – oven i købet i en nødhjælps- & hungersituation - årsag til forgiftninger af 4000 personer (hvoraf 500 fatale) i det østlige Tyrkiet,

2) I gennem årene 1965-77 kunne der løbende i dansk smør og danske mejeriprodukter konstateres stigende forureninger med stoffet HCB på trods af, at ingen anvendelse af stoffet var tilladt i Danmark,

3) Endnu i 1986 kunne der trods store hjælpeforanstaltninger stadig konstateres eftervirkninger blandt den overlevende, tidligere eksponerede, tyrkiske befolkning.

4) Samtidigt kunne der, trods stadigt voksende kontrol med spildevandsudledninger og affaldsdestruktion, i denne periode fortsat påvises udbredt tilstedeværelse af HCB i store ferskvands- og havvandsområder (jfr. den norske Frierfjorden v. Kattegat; Rhinen, inkl. det hollandske Vadehav; Mississippi/Missouri & Chesapeake Bay, USA).

---

¹ Jfr. Carl Axel Wachtmeister & Rolf Ekelund (1989). A Tentative Hazard Assessment of Hexachlorobenzene. Jfr. Lars Landner (Ed.), Chemicals in the Aquatic Environment. The ESTHER Approach to Hazard Assessment. Springer Verlag, 1989

Som fagkyndig rådgiver over for den i Nyborg etablerede borgergruppe, NTN, må det være min opfattelse, at de som beboere - såfremt hele proceduren ikke bringes til øjeblikkeligt stop - bør indbringe spørgsmålet om øget adgang til oplysninger og klagemulighed med opsættende virkning m.h.t. overførsel, modtagelse og behandling af australsk HCB-affald ved Kommunekemi til retslig afgørelse med henvisning til Århus-konventionens bestemmelser og med krav om offentlig høring om beredskabsplan for oplag af farlige stoffer omfattet af Seveso-direktivet,

Med venlig hilsen

Finn Bro-Rasmussen, Holte